

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Патентознавство
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства
Розробник(и)	Литвиненко Євгенія Віталіївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 32 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 16 год. практичних занять), 118 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 16 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 134 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Інтелектуальна власність"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є оволодіння знаннями і практичними навичками у сфері охорони, захисту та використання об'єктів промислової власності у винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності, методологічних основ створення об'єктів промислової власності, захисту патентних прав, міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Система та сутність патентознавства	
Тема 1	Зміст та основи патентознавства Зміст основ патентознавства і раціоналізації. Винахідництво – основа розвитку промислового виробництва. Зародження патентної системи.
Тема 2	Основи патентного права Патентне право в системі права. Предмет, об'єкт, методи патентного права. Джерела патентного права.
Тема 3	Міжнародне патентне право Загальна характеристика системи міжнародних договорів у сфері патентного права. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 року.
Тема 4	Виявлення об'єктів промислової власності Виникнення прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Раціоналізаторська пропозиція. Винахід (корисна модель). Промисловий зразок. Порядок визначення охороноспроможних об'єктів та критерії охороноспроможності залежно від виду об'єкта правової охорони.
Тема 5	Система патентування в Україні Патент і авторське свідоцтво – охоронні документи об'єктів промислової власності України. Ознаки патентної системи України.
Тема 6	Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності Заява на видання патенту та вимоги до її оформлення. Порядок та строки розгляду заяви. Порядок оскарження відмови у виданні патенту. Оформлення заявки на раціоналізаторську пропозицію.
Тема 7	Припинення та відновлення чинності майнових прав інтелектуальної власності Строки чинності охоронних документів. Дострокове припинення чинності охоронного документа. Визнання права інтелектуальної власності недійсним.
Тема 8	Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном Охорона прав на об'єкти промислової власності за кордоном. Конвенційний пріоритет.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати основні поняття патентного права та законодавства про промислову власність
PH2	Ідентифікувати характер порушення прав інтелектуальної власності.
PH3	Підготувати первинні документи для оформлення прав на об'єкти промислової власності
PH4	Мати необхідні навички для проведення патентних досліджень

PH5	Використовувати отримані знання в практичній діяльності, генерувати оригінальні ідеї, орієнтуватись у основних міжнародних договорах з цього приводу.
-----	---

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
CH2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
CH3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
CH4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Зміст та основи патентознавства	
Лк1 "Зміст та основи патентознавства" (денна)	Зміст основ патентознавства і раціоналізації. Винахідництво – основа розвитку промислового виробництва. Зародження патентної системи.
Лк1 "Зміст та основи патентознавства" (заочна)	Зміст основ патентознавства і раціоналізації. Винахідництво – основа розвитку промислового виробництва. Зародження патентної системи.
Пр1 "Зміст та основи патентознавства" (денна)	Зміст основ патентознавства і раціоналізації. Винахідництво – основа розвитку промислового виробництва. Зародження патентної системи.
Пр1 "Зміст та основи патентознавства" (заочна)	Зміст основ патентознавства і раціоналізації. Винахідництво – основа розвитку промислового виробництва. Зародження патентної системи.
Тема 2. Основи патентного права	
Лк2 "Основи патентного права" (денна)	Патентне право в системі права. Предмет, об'єкт, методи патентного права. Джерела патентного права.
Пр2 "Основи патентного права" (денна)	Патентне право в системі права. Предмет, об'єкт, методи патентного права. Джерела патентного права.
Тема 3. Міжнародне патентне право	

<p>Лк3 "Міжнародне патентне право" (денна)</p> <p>Загальна характеристика системи міжнародних договорів у сфері патентного права. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 року.</p>
<p>Пр3 "Міжнародне патентне право" (денна)</p> <p>Загальна характеристика системи міжнародних договорів у сфері патентного права. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 року.</p>
<p>Тема 4. Виявлення об'єктів промислової власності</p>
<p>Лк4 "Виявлення об'єктів промислової власності" (денна)</p> <p>Виникнення прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Раціоналізаторська пропозиція. Винахід (корисна модель). Промисловий зразок. Порядок визначення охороноспроможних об'єктів та критерії охороноспроможності залежно від виду об'єкта правової охорони.</p>
<p>Лк4 "Виявлення об'єктів промислової власності" (заочна)</p> <p>Виникнення прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Раціоналізаторська пропозиція. Винахід (корисна модель). Промисловий зразок. Порядок визначення охороноспроможних об'єктів та критерії охороноспроможності залежно від виду об'єкта правової охорони.</p>
<p>Пр4 "Виявлення об'єктів промислової власності" (денна)</p> <p>Виникнення прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Винахід (корисна модель). Промисловий зразок. Порядок визначення охороноспроможних об'єктів та критерії охороноспроможності залежно від виду об'єкта правової охорони.</p>
<p>Пр4 "Виявлення об'єктів промислової власності" (заочна)</p> <p>Виникнення прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Раціоналізаторська пропозиція. Винахід (корисна модель). Промисловий зразок. Порядок визначення охороноспроможних об'єктів та критерії охороноспроможності залежно від виду об'єкта правової охорони.</p>
<p>Тема 5. Система патентування в Україні</p>
<p>Лк5 "Система патентування в Україні" (денна)</p> <p>Патент і авторське свідоцтво – охоронні документи об'єктів промислової власності України. Ознаки патентної системи України.</p>
<p>Пр5 "Система патентування в Україні" (денна)</p> <p>Патент і авторське свідоцтво – охоронні документи об'єктів промислової власності України. Ознаки патентної системи України.</p>
<p>Тема 6. Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності</p>

<p>Лк6 "Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності" (денна)</p> <p>Заява на видання патенту та вимоги до її оформлення. Порядок та строки розгляду заяви. Порядок оскарження відмови у виданні патенту. Оформлення заявки на раціоналізаторську пропозицію.</p>
<p>Лк6 "Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності" (заочна)</p> <p>Заява на видання патенту та вимоги до її оформлення. Порядок та строки розгляду заяви. Порядок оскарження відмови у виданні патенту. Оформлення заявки на раціоналізаторську пропозицію.</p>
<p>Пр6 "Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності" (денна)</p> <p>Заява на видання патенту та вимоги до її оформлення. Порядок та строки розгляду заяви. Порядок оскарження відмови у виданні патенту. Оформлення заявки на раціоналізаторську пропозицію.</p>
<p>Пр6 "Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності" (заочна)</p> <p>Заява на видання патенту та вимоги до її оформлення. Порядок та строки розгляду заяви. Порядок оскарження відмови у виданні патенту. Оформлення заявки на раціоналізаторську пропозицію.</p>
<p>Тема 7. Припинення та відновлення чинності майнових прав інтелектуальної власності</p>
<p>Лк7 "Припинення та відновлення чинності майнових прав інтелектуальної власності" (денна)</p> <p>Строки чинності охоронних документів. Дострокове припинення чинності охоронного документа. Визнання права інтелектуальної власності недійсним.</p>
<p>Пр7 "Припинення та відновлення чинності майнових прав інтелектуальної власності" (денна)</p> <p>Строки чинності охоронних документів. Дострокове припинення чинності охоронного документа. Визнання права інтелектуальної власності недійсним.</p>
<p>Тема 8. Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном</p>
<p>Лк8 "Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном" (денна)</p> <p>Охорона прав на об'єкти промислової власності за кордоном. Конвенційний пріоритет.</p>
<p>Лк8 "Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном" (заочна)</p> <p>Охорона прав на об'єкти промислової власності за кордоном. Конвенційний пріоритет.</p>
<p>Пр8 "Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном" (денна)</p> <p>Охорона прав на об'єкти промислової власності за кордоном. Конвенційний пріоритет.</p>

Пр8 "Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном" (заочна)
Охорона прав на об'єкти промислової власності за кордоном. Конвенційний пріоритет.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Кейс-орієнтоване навчання
МН4	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН5	Електронне навчання

Лекції надають студентам матеріали із охорони прав інтелектуальної власності з різних точок зору, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1). Практикоорієнтоване навчання передбачає можливість застосування та коментування відповідних правових норм студентами, здійснення оцінки та аналізу найпоширеніших питань патентознавства, набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності (РН3, РН4, РН5).

Навички самостійного навчання, швидкого критичного читання, синтезу та аналітичного мислення, здатність застосовувати знання на практиці, розуміння професійної діяльності, креативність, здатність приймати обгрунтовані рішення, здатність спілкуватися з експертами з інших галузей знань.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Лекції-дискусії
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)
НД4	Виконання групового практичного завдання
НД5	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$

Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Дискусії у фокус-групах	Інтерактивний вид навчального заняття, який передбачає активну участь студентів у обговоренні певної теми чи проблемного питання із залученням студентів до дискусії та обміну думками.	8	Коментарі та пояснення викладача.
МФО2 Перевірка та оцінювання письмових завдань	Студенти самостійну вирішують задачі, а на парі перевіряють правильність їх виконання.	8	Аналіз відповідей протягом практичного заняття.
МФО3 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Студенти отримують практичний кейс та готують презентацію, текстові матеріали, візуалізації тощо для представлення свого рішення.	8	Коментарі та пояснення викладача.
МФО4 Розв'язування ситуаційних завдань	Здобувачі освіти у групах готуються до ігрових суддів та презентують свою підготовку з розподілом ролей.	8	Коментарі та настанови викладача
МФО5 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Виконання тестів на платформі МІХ.	8	Коментарі викладача

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

МСО1 Короткий конспект	Стислий виклад основних положень, ідей та висновків, що були озвучені як викладачем під час лекційної частини заняття, так і студентами протягом дискусій у фокус-групах.	8	Коментарі викладача
МСО2 Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)	Студентам надається ситуативна вправа - практичне завдання, що моделює певну проблему, яка індивідуально аналізується та готуються матеріали для презентації: текстові документи, таблиці, слайди, графіки, візуалізації тощо.	8	Коментарі викладача
МСО3 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Студент отримує практичний кейс - детальний опис реалістичного завдання з патентування.	8	Коментарі та настанови викладача.
МСО4 Виконання групового проекту (підготовка, презентація, захист)	Формування групи студентів та поставлення практичного завдання, обговорення в групі завдання, розподіл ролей та обов'язків між студентами, пошук та аналіз необхідної інформації та підготовка матеріалів для презентації: слайди, візуалізації, зразки тощо	8	Коментарі та настанови викладача.
МСО5 Оцінювання письмових робіт	Підготовка здійснюється в межах орієнтовного переліку питань.	8	Коментарі та пояснення викладача.

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Короткий конспект		10	
		10	Так
МСО2. Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)		20	
		20	Так
МСО3. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		20	

		20	Так
МСО4. Виконання групового проєкта (підготовка, презентація, захист)		10	
		10	Так
МСО5. Оцінювання письмових робіт		40	
		40	Так

Форма підсумкового контролю – атестація, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Інформаційно-комунікаційні системи

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Право інтелектуальної власності [Текст] : підручник / С. Б. Булеца, О. В. Верейці, Н. Т. Головацький [та ін.] ; за заг ред.: С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород : РІК-У, 2019. 488 с.
2	Право інтелектуальної власності [Текст] : підручник / за заг. ред. О.І. Харитонові. К. : ЮринкомІнтер, 2019. 540 с.
3	Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
4	Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. ; за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
5	Булеци С. Б., Чепис О. І. Право інтелектуальної власності : підручник. Ужгород : РІК-У, 2019. 488 с.
Допоміжна література	
1	Інженерна творчість і патентознавство : підручник / Л.Н. Ширін, В.О. Салов, О.В. Денищенко, С.Є. Барташевський, Є.А. Коровяка, В.О. Расцветаєв ; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Д. : НТУ «ДП», 2019. 300 с.
2	Патентознавство та ліцензування : навчальний посібник / Ю. О. Басова, Г. М. Кожушко, І. В. Шурдук. Полтава : ПУЕТ, 2019. 165 с.

3	Плотнікова, М. В. Право інтелектуальної власності : конспект лекцій для студ. спец. 081 "Право" освітнього ступеня "бакалавр" денної та заочної форм навчання / М. В. Плотнікова. Суми : СумДУ, 2019. 184 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Сайт World Intellectual Property Organization https://www.wipo.int/portal/en/index.html
2	Офіційний портал Верховної Ради України https://www.rada.gov.ua/
3	Урядовий портал Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України https://www.kmu.gov.ua/
4	Офіційний сайт Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій https://ukrpatent.org/uk/articles/UKRNOIVI-about

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
Модуль 1. Система та сутність патентознавства												
1	Зміст та основи патентознавства	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Основи патентного права	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Міжнародне патентне право	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
4	Виявлення об'єктів промислової власності	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Система патентування в Україні	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Припинення та відновлення чинності майнових прав інтелектуальної власності	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
8	Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	104	0	0	0	0	104	0	0	0	0	104
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>32</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>118</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>104</i>

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
заочна форма навчання												
Модуль 1. Система та сутність патентознавства												
1	Зміст та основи патентознавства	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Основи патентного права	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
3	Міжнародне патентне право	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
4	Виявлення об'єктів промислової власності	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Система патентування в Україні	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
6	Порядок одержання охоронного документа на об'єкт прав інтелектуальної власності	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Припинення та відновлення чинності майнових прав інтелектуальної власності	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
8	Охорона прав інтелектуальної власності за кордоном	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	104	0	0	0	0	104	0	0	0	0	104
<i>Всього з навчальної дисципліни (заочна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>16</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>134</i>	<i>22</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>104</i>